

**JAVNA USTANOVA
HISTORIJSKI ARHIV SARAJEVO
SARAJEVO**

PRAVILNIK O IZDAVAČKOJ DJELATNOSTI
Javne ustanove
Historijski arhiv Sarajevo

Sarajevo, decembar 2023.

Na osnovu Zakona o izdavačkoj djelatnosti („Službeni list RBiH“ broj 35/90 i 23/93), Zakona o arhivskoj djelatnosti („Službene novine Kantona Sarajevo, broj 50/16), Pravila JU Historijski arhiv Sarajevo, broj 02-1222-3/21 od 17.06.2021. godine, Izmjene Pravila, broj 02- 885-6/23 od 07.04.2023. godine, Upravni odbor JU Historijski arhiv Sarajevo na sjednici održanoj 25.12.2023. godine, donosi

PRAVILNIK O IZDAVAČKOJ DJELATNOSTI **Javne ustanove Historijski arhiv Sarajevo**

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom reguliše se izdavačka djelatnost Javne ustanove Historijski arhiv Sarajevo (u daljem tekstu Arhiv) kao djelatnost koju Arhiv obavlja u okviru svojih redovnih nadležnosti i poslova, a vezana je uz naučno-istraživački rad u Arhivu i objavljivanje rezultata tih istraživanja.
- (2) Pravilnikom se bliže regulišu opći uvjeti i način obavljanja izdavačke djelatnosti Arhiva u skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim aktima koji se odnose na ovu djelatnost.

Član 2. (Zadatak izdavačke djelatnosti)

Zadatak izdavačke djelatnosti Arhiva jeste da na najbolji način promovira rad Arhiva prema javnosti, te putem svojih izdanja upozna široku javnost sa arhivskim fondovima i zbirkama koje posjeduje putem publikovanja naučno-informativnih sredstava o fondovima i zbirkama, omogući korištenje arhivske građe, te doprinosi generalno, popularizaciji arhivske djelatnosti i kulturne baštine o kojoj se brine.

POGLAVLJE II - IZDAVAČKA DJELATNOST

Član 3. (Pojam izdavačke djelatnosti)

Izdavačka djelatnost Historijskog arhiva Sarajevo podrazumijeva izdavanje različitih vrsta publikacija: naučno-informativna sredstva koja nastaju kao rezultat sređivanja i obrade arhivskih fondova i zbirki - inventari, vodiči, katalozi, monografije, izbor dokumenata iz arhivske građe – arhivski izvori, posebna izdanja, arhivski časopisi, zbornici radova.

POGLAVLJE III - VRSTE IZDANJA

Član 4. (Izdanja koja publikuje arhiv)

Izdanja koja publikuje Arhiv, u smislu ovog Pravilnika, su slijedeća:

- a) Inventari (analitički, sumarni, sumarno-analitički) su stručna, naučno-informativna sredstva o sređenim i obrađenim arhivskim fondovima i zbirkama. Prema tome koliko

detaljno opisuju arhivsku građu uvedena je gornje spomenuta klasifikacija inventara. Inventarom je obuhvaćen opis fonda/zbirke, opis stvaraoaca fonda, opis arhivskih jedinica i upute korisnicima. Publikovani inventar može da sadrži i indekse pojmova radi lakšeg korištenja. Inventari se rade u skladu sa ISAD(G) standardom za opis arhivske građe;

- b) Vodič je informativno sredstvo koje može da sadrži informacije o arhivskoj građi: jedne države, jednog arhiva ili rjeđe, jednog fonda;
- c) Katalog je informativno sredstvo u kojem se opisuje detaljno svaki pojedini spis/dokumenat/arhivska jedinica, a izrađuje se za stare rukopise i knjige da bi se zaštitili originali, kao i za arhivske zbirke. Također, publicirati se mogu i katalozi arhivskih izložbi;
- d) Izbor iz arhivske građe – arhivski izvori jesu publikacije koje se priređuju za posebno značajne cjeline arhivske građe iz određenih fondova;
- e) Monografija je publikacija specijaliziranog, tematskog usmjerenja koja tretira jednu temu, sveobuhvatno obrađenu, naročito kroz arhivske izvore;
- f) Arhivski časopis je stručna publikacija koja se može objavljivati periodično, a tretira različite teme stručne arhivske djelatnosti;
- g) Posebna izdanja su sva druga publicirana izdanja u okviru arhivske izdavačke djelatnosti;
- h) Zbornik radova Arhiva.

POGLAVLJE IV - REALIZACIJA I NAČIN REALIZACIJE IZDAVAČKE DJELATNOSTI

Član 5.

(Realizacija izdavačke djelatnosti)

Izdavačka djelatnost može biti realizirana u klasičnoj formi (štampana izdanja) ili digitalnoj formi (elektronska izdanja), bez obzira na materijalnu izvedbu izdanja (tekstualno, elektronsko, slikovno, kartografsko, notno, zvučno, audiovizuelno ili viševrsno izdanje). Sva izdanja se publiciraju u okviru odgovarajućih edicija.

Član 6.

(Način realizacije izdavačke djelatnosti)

- (1) Izdavačka djelatnost se realizira u okviru rada arhivske organizacione jedinice, Odsjeka za naučno-istraživačku i kulturno-obrazovnu djelatnost, a pod direktnim nadzorom direktora Arhiva.
- (2) Poslovi izdavačke djelatnosti u okviru Odsjeka obuhvataju:
  - a) utvrđivanje prijedloga plana izdavačke djelatnosti sa rukovodiocem Odsjeka;
  - b) zaprimanje zahtjeva predlagatelja za uvrštenje publikacije u plan izdavačke djelatnosti;
  - c) predlaganje recenzenata, lektora i korektora publikacija;
  - d) procjena i prijedlog za odobrenje publikacije;
  - e) briga o tehničkim poslovima vezanim uz izdavanje i štampanje publikacija.

- (3) Plan izdavačke djelatnosti za svaku godinu dio je plana rada Odsjeka za naučno-istraživačku i kulturno obrazovnu djelatnost, kao i izvještavanje o njegovom izvršenju, te kao takav predmet je konačne odluke direktora Arhiva.
- (4) Prema potrebi, za određene publikacije može se formirati šira redakcija ili uredništvo što je u nadležnosti direktora Arhiva.

Član 7.

(Prijedlog za godišnji plan)

- (1) Prijedloge za godišnji plan izdavačke djelatnosti potrebno je nadležnom Odsjeku dostaviti najkasnije do 1. decembra tekuće godine za narednu godinu.
- (2) Prijedloge mogu dostavljati rukovodioci Odsjekâ u ime zaposlenika sa tog Odsjeka, kao i vanjski saradnici – institucije sa kojima Arhiv ima potpisan sporazum o saradnji, te pojedinci, samostalni naučnici i istraživači.

Član 8.

(Način podnošenja prijedloga za publikovanje)

- (1) U skladu sa godišnjim planom i predviđenim načinom rada na određenoj publikaciji (redakcija, uredništvo) za svaku publikaciju potrebno je da autor/priredivač predoči pisani dokumenat koji predstavlja prijedlog za publiciranje i isti obrazlaže.
- (2) Kada se ovakav prijedlog prihvati od strane nadležnih za izdavačku djelatnost u Odsjeku za naučno-istraživačku i kulturno-obrazovnu djelatnost, te direktora/uredništva/redakcije ili stručnog kolegija, pristupa se realizaciji izdavačkog plana.

Član 9.

(Sadržaj prijedloga za publikovanje)

- (1) Prijedlog za uvrštavanje u godišnji plan izdavačke djelatnosti Arhiva treba sadržavati:
  - a) ime predlagatelja;
  - b) ime, prezime i kontakt autora/koautora i (ili) ime i prezime urednika/kourednika;
  - c) naslov publikacije;
  - d) vrsta publikacije (inventar, monografija, katalog, posebno izdanje ili sl.);
  - e) sadržaj publikacije;
  - f) obrazloženje publikacije u kontekstu izabrane edicije.
- (2) Uz prijedlog publikacije za izdavanje, predlagatelj prilaže rukopis predložene publikacije u printanom i elektronskom obliku.
- (3) Predložena publikacija mora proći proces recenzije, lekture i korekture od strane ovlaštenih, stručnih lica.
- (4) Izdavačka djelatlost strogo poštuje autorska prava.

Odjeljak A.

Recenzijski postupak

Član 10. **(Postupak recenzije)**

- (1) Većina publikacija koje izdaje Historijski arhiv Sarajevo moraju proći odgovarajuću evaluaciju i ocjenu u vrijednosnom smislu što se provodi postupkom recenzije.
- (2) Za svaku publikaciju koja se recenzira, potrebno je pribaviti najmanje dvije pozitivne recenzije. Za posebna izdanja moguće je raditi i tri recenzije.
- (3) Recenzenti se biraju iz reda stručnih uposlenika Historijskog arhiva Sarajevo, drugih arhiva u Bosni i Hercegovini ili iz reda istaknutih stručnjaka za pojedina područja, izvan Arhiva. To mogu biti dokazani naučni i kulturni radnici iz oblasti koja je srodna predmetu planirane publikacije.
- (4) Recenzente može predložiti i autor/priredivač publikacije, a konačnu odluku o izboru recenzenata donosi Odsjek koji realizira izdavačku djelatnost ili uredništvo publikacije, uz saglasnost direktora Arhiva.
- (5) Postupak odabira recenzenata za priloge u onim periodičnim publikacijama koje zahtijevaju recenziju i zbornicima radova obavlja uredništvo tih publikacija. U pravilu autori članaka ne znaju imena recenzenata, a recenzenti ne znaju imena autora.
- (6) Recenzija se Odsjeku ili uredništvu publikacije dostavlja u slobodnoj formi.
- (7) Odsjek ili uredništvo publikacije, na osnovu prosudbe recenzenata može:
  - a) prihvatiti prijedlog za objavljivanje i rukopis uvrstiti u godišnji plan izdavačke djelatnosti;
  - b) odbiti prijedlog;
  - c) od predlagača tražiti ispravke ili dopune rukopisa u skladu s komentarima recenzenata.

Član 11. **(Sadržaj recenzije)**

- (1) Recenzija arhivskih publikacija treba sadržavati sljedeće elemente:
  - a) Podatke o recenzentu:
    - 1) ime i prezime;
    - 2) zvanje (akademsko/stručno);
    - 3) naziv matične ustanove;
    - 4) adresu stanovanja;
    - 5) broj žiro-računa i banku u kojoj se račun vodi;
    - 6) potpis.
  - b) Podatke o recenziranom rukopisu:
    - 1) autor/i - priredivač/i;
    - 2) naslov;
    - 3) vrsta (inventar, monografija, katalog, posebno izdanje i slično);
    - 4) opseg rukopisa (broj poglavlja, stranica, ilustracija, i slično);

- 5) broj bibliografskih podataka navedenih u popisu literature.
- c) Mišljenje o rukopisu:
- 1) jesu li struktura rukopisa i metodologija koja je korištena pri njegovoj izradi primjereni i dosljedni;
  - 2) postoji li popis literature;
  - 3) je li terminologija ujednačena i stručna;
  - 4) je li sadržaj rukopisa iznesen pregledno i jasno u jezičnom i konceptualnom smislu;
  - 5) mišljenje o tome ispunjava li rukopis u potpunosti ili djelomično sadržajne i metodičke zahtjeve stručnih arhivskih standarda;
  - 6) postoji li abecedni popis pojmova (indeks);
  - 7) u kojoj mjeri i na koji način rukopis pridonosi unapređenju arhivske struke.
- d) Zaključak i ocjenu:
- 1) prijedlog za eventualno potrebne ispravke i promjene u rukopisu;
  - 2) završnu ocjenu s preporukom za prihvatanje ili neprihvatanje rukopisa;
  - 3) datum pisanja recenzije i potpis recenzenta.

Član 12.

(Rok dostavljanja recenzije)

- (1) Recenzija predate publikacije dostavlja se uredništvu publikacije u roku od mjesec dana od predaje rukopisa.
- (2) Ako se u recenziji zahtijeva unošenje ispravke/izmjena u rukopis kao uvjet za objavljivanje djela, autoru/uredniku prosljeđuje se taj zahtjev i traži njegovo ispunjavanje. Ako autor odbije ispuniti zahtjev, dužan je u roku od 15 dana dostaviti pismeno obrazloženje za odbijanje. U tom slučaju posebno se odlučuje o prihvatanju mišljenja dotičnog recenzenta i objavljivanju djela.

Član 13.

(Objavljivanje recenziranih rukopisa)

- (1) Odsjek za naučno-istraživačku i kulturno-obrazovnu djelatnost predlaže objavljivanje isključivo pozitivno recenziranih rukopisa.
- (2) Ako je u slučaju rukopisa s tri recenzenta, rukopis negativno recenziran od jednog recenzenta, a dvije su recenzije pozitivne, predložit će se objavljivanje rukopisa.
- (3) Ako je u slučaju rukopisa s dvije recenzije rukopis negativno recenziran od jednog recenzenta, a pozitivno od drugog recenzenta, zatražit će se mišljenje još jednog recenzenta.

Član 14.

(Zaključivanje Ugovora sa recenzentom)

Recenzent i Arhiv zaključuju ugovor o međusobnim pravima i obvezama.

Odjeljak B.

Format i zaštitni znak publikacija

Član 15.

(Format publikacija)

- (1) Printane publikacije nemaju unaprijed utvrđeni format nego se isti određuje u saradnji sa dizajnerom publikacije, a mogu biti u mekom ili tvrdom povezu. Može se utvrditi ujednačen vanjski izgled/dizajn korica izdanja u okviru jedne edicije.
- (2) Glavna naslovna stranica arhivskih publikacija sadrži podatke o autoru ili autorima/priredivačima, naslov publikacije, znak Arhiva, podatke o izdavaču koji sadrže ime izdavača te mjesto i godinu objavljivanja, kao i druge sadržaje prema prijedlogu urednika publikacije. Prva sljedeća stranica iza glavne naslovne stranice je sadržaj izdanja. Na stražnjoj stranici korice/omota naznačen je bar-kod, cijena, godina objavljivanja te ISBN.

Član 16.

(Zaštitni znak na publikacijama)

- (1) Na svim printanim ili elektronski izdatim publikacijama nalazi se zaštitni znak Arhiva. Na printanim izdanjima zaštitni znak je na omotu ili koricama, a na elektronskim izdanjima na nultoj stranici.
- (2) Izgled zaštitnog znaka Arhiva reguliran je Pravilima JU Historijski arhiv Sarajevo.

Odjeljak C.

Katalogizacija publikacija u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine

Član 17.

(Katalogizacija publikacija)

- (1) Svaka monografska publikacija za izdavanje treba da ima CIP (Katalogizacija u publikaciji) Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH. Za dodjelu CIP-a, Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci BiH je potrebno poslati:
  - a) tačan prelom publikacije, bez ispravki i dopisanih podataka rukom, sa jasno definisanom naslovnom stranom i potpunim impresumom;
  - b) zahtjev od izdavača na memorandumu i sa pečatom u kojem će biti navedeno jezik teksta i format publikacije;
  - c) dokaz o uplati CIP-a;
  - d) publikacija se može dostaviti i u elektronskoj formi.
- (2) Područje impresuma. Na svakoj publikaciji treba biti naznačeno:
  - a) naziv edicije,
  - b) puni naslov djela i numeracija ako ima,
  - c) ime osobe koja zastupa JU Historijski arhiv Sarajevo kao izdavača,
  - d) ime autora/priredivača,
  - e) ime urednika,
  - f) imena recenzenata za svako prvo i svako izmijenjeno izdanje,

- g) ime prevodioca,
  - h) ime ilustratora/dizajnera korica i/ili omota,
  - i) naziv i sjedište izdavača,
  - j) godina izdanja i godina štampanja,
  - k) naziv i sjedište štamparije,
  - l) broj primjeraka / tiraž.
- (3) Na svakoj publikaciji treba da je odštampan međunarodni standardni knjižni broj (ISBN) koji određuje Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH. Navodi se i napomena o zabrani kopiranja i zaštiti autorskih prava.
  - (4) Svaka serijska publikacija za izdavanje treba da ima ISSN broj (International Standard Serial Number = Međunarodni standardni broj za serijske publikacije)
  - (5) Podaci potrebni za dodjelu ISSN broja:
    - a) ISSN se dodjeljuje neomeđenoj građi, tj. svim serijskim publikacijama i integrirajućoj građi, uređenoj u skladu s uputstvima, koja redovno izlazi pod istim, stalnim naslovom koji se ujednačeno i dosljedno navodi na svim mjestima. Dodatni uslov za online građu je objavljivanje cijelih tekstova i redovno ažuriranje sadržaja.
      - Serijska publikacija je neomeđena građa koja izlazi u uzastopnim zasebnim dijelovima, obično s brojnim ili hronološkim oznakama, bez unaprijed utvrđena kraja izlaženja (npr. časopisi, novine, magazini, elektronski časopisi, tekući direktoriji, glasnici, godišnjaci, zbornici radova raznih društava, institutâ, univerzitetâ, akademijâ i sl., ljetopisi, statistički godišnjaci, kalendari, pregledi predavanja, izvještaji i monografske serije).
      - Integrirajuća građa je kontinuirana građa koja se dopunjuje ili mijenja ažuriranjem koja se uključuju u cjelinu i ne ostaju izdvojena. (npr. publikacije sa slobodnim listovima i url adrese koje se ažuriraju).
    - b) Svaka serijska publikacija dobija ISSN pred početak izlaženja, ili bilo kad u trenutku izlaženja, čak i kad je publikacija već prestala izlaziti. Svi bosanskohercegovački izdavači, ali i drugi korisnici (biblioteke, centralni katalozi, dokumentacioni centri, baze podataka, pretplatničke agencije, poštanske službe) ISSN broj dobijaju u ISSN centru Bosne i Hercegovine.
  - (6) Za publikacije koje već izlaze (štampane publikacije i publikacije na CD-ROM-u, DVD-u itd.) uz ispunjeni obrazac dostavlja se prvi i posljednji broj publikacije na poštansku adresu ISSN centra Bosne i Hercegovine.
  - (7) Za publikacije koje još ne izlaze (štampane publikacije i publikacije na CD-ROM-u, DVD-u itd.) uz ispunjeni obrazac dostavlja se radna verzija naslovne stranice, impresuma i sadržaja prvog broja elektronskom poštom ili telefaksom.
  - (8) Za online građu dovoljno je ispuniti obrazac (građa mora biti postavljena na stranice, tj. publikacija mora imati najmanje pet članaka u jednom broju).
  - (9) Za digitalne reprodukcije ugašenih štampanih publikacija dovoljno je ispuniti obrazac, te na njega dodati:
    - a) Mjesto reprodukcije
    - b) Ko je odgovoran za reprodukciju
    - c) Datumi kada se publikacija reprodukovala
    - d) Datumi ili dosljedne oznake reproduciranih brojeva.

POGLAVLJE V- FINANSIRANJE

Član 18.

- (1) Izdavačka djelatnost Arhiva finansira se iz redovnog godišnjeg budžeta Arhiva, u skladu sa finansijskim planom, u okviru redovnih radnih aktivnosti.
- (2) Ukoliko je u pitanju izdavački projekat u saradnji sa drugom institucijom, onda se prava i obaveze u izdavačkom projektu dijele u skladu sa potpisanim ugovorom za taj projekat.

POGLAVLJE VI - UGOVOR O PRAVIMA I OBAVEZAMA

Član 19.

(Prava i obaveze ugovornih strana)

- (1) U slučaju saradnje na izdavačkom projektu sa drugom institucijom sa kojom Arhiv ima potpisan sporazum o saradnji, onda se projekat realizira na temelju odredaba tog sporazuma, a u skladu sa ugovorom za svaki pojedini projekat.
- (2) Arhiv zaključuje ugovor sa institucijom ili sa autorom/ima čiji je rad predviđen za objavljivanje, pozitivno recenziran.
- (3) Ukoliko je u pitanju saradnja sa autorima izvan Arhiva, onda autor planirane publikacije ustupa svoj rad Arhivu za objavljivanje, ali zadržava pravo na svoje djelo, uključujući i pravo da pojedine dijelove ustupljenog rada koristi i za svoja druga autorska djela.
- (4) Autor publikacije koju Arhiv objavljuje snosi svu odgovornost u pogledu korištenja i citiranja djela drugih autora u skladu s odredbama Zakona o autorskim pravima.

POGLAVLJE VII - NAKNADE

Član 20.

(Odluka o visini naknade)

- (1) Odluku o visini naknade u u izdavačkim projektima donosi direktor Arhiva.
- (2) Način isplate naknade utvrđuje se ugovorom između autora/priredivača izdanja i Arhiva, bilo da je u pitanju autor iz Arhiva ili vanjski saradnik.
- (3) Naknada pripada svim vanjskim saradnicima koji su sudjelovali u pripremanju objavljenog rada: recenzentima, lektorima, korektorima, prevoditeljima, tehničkim urednicima, dizajnerima i slično.

POGLAVLJE VIII - OBAVEZNI PRIMJERC I

Član 21.

(Dostavljanje obaveznog primjerka publikacije)

- (1) U skladu sa odredbama Zakona o bibliotečkoj djelatnosti, Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine u Sarajevu dostavlja se deset primjeraka svake arhivske publikacije.
- (2) Deset primjeraka svake arhivske publikacije pripada autoru uključujući i po jedan primjerak za recenzente ukoliko su u pitanju vanjski saradnici.
- (3) Ukoliko su autori izdanja zaposlenici Arhiva, onda im pripada po jedan primjerak publikacije, a sav tiraž se čuva u Arhivu.
- (4) Jedan primjerak svake arhivske publikacije dostavlja se ostalim arhivskim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Član 22.

(Prodaja štampanih izdanja)

- (1) Prodaju štampanih izdanja Arhiv može vršiti u okviru svoje redovne djelatnosti sa korisnicima, u okviru usluga arhivske biblioteke/čitaonice.
- (2) Cijena izdanja se formira od strane uredništva izdanja uz saglasnost direktora Arhiva.

POGLAVLJE IX - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

(Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i po postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Član 24.

(Stupanje na snagu)

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.
- (2) Pravilnik će se objaviti na web stranici Arhiva, oglasnoj ploči Arhiva i u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj: 02-2943-3/23
Sarajevo, 25.12.2023.godine

PREDSJEDNIK

UPRAVNOG ODBORA:

Sakib Kasapović